Lausunto

Valtioneuvoston ilmastovuosikertomus 2026

Maa- ja metsätalousvaliokunta 8.9.2026

Tarja Silfver, Erikoistutkija

Luke

Maatalouden ilmastotoimet

© Luke

Taakanjakosektorilla haasteita ja joitain mahdollisuuksia

- Maatalouden taakanjakosektorin päästöistä **dityppioksidia** syntyy pääosin kasvien lannoituksesta ja **metaania** eläinten ruoansulatuksesta. Ilman kasvi- ja eläintuotannon vähentämistä näiden **päästöjen vähentäminen on hidasta** ja vaatii pitkäjänteisiä täsmätoimia.
- **Lehmien lisäaineruokinta** on uusi mahdollisuus, mutta kannustimissa tarvitaan yhteispeliä ruokateollisuuden kanssa.
- **CAP-suunnitelman** toimet (kesannot, biokaasun edistäminen ja täsmäviljelyn tuet) vähentävät myös kasvihuonekaasupäästöjä, mutta vähäisessä määrin.

Maankäyttösektorin toimissa merkittäviä mahdollisuuksia

- Maatalouden maankäyttösektorin **hiilidioksidipäästöjä voi vähentää nopeasti turvepeltojen vesienhallinnalla** ruoantuotantoa vähentämättä. Tarvitaan asiantuntevaa suunnittelua ja paikallistason yhteistyötä soveltuvien ja hyväksyttävien kohteiden tunnistamiseksi.
- **Turvepeltojen ilmastokosteikoissa ja nurmissa on edistytty hyvin hitaasti**. Toimet ovat Suomen CAP-suunnitelmassa, mutta kannustimet ja varatut resurssit ovat riittämättömiä.
- Tulevina vuosina Ilmastovuosikertomuksessa kannattaisi enemmän korostaa **ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen yhdistämisestä** syntyviä mahdollisuuksia.

Luke

© Luke

Maankäyttösektorin ilmastotoimet

© Luke

Tavoitteiden ja toimien mittakaava ei kohtaa

- **MISU:n** 3 Mt CO_2-ekv. **tavoite ei** enää **vastaa nykyistä päästövähennys- ja nielukuilua**.
- Vuosien **2021-2025 LULUCF-velvoite saattaa täyttyä** metsien vertailutasoon tehtävän **teknisen korjauksen** johdosta, mutta vuosien **2026–2030** velvoitteiden saavuttaminen on edelleen **epävarmaa**.
- **Hiilineutraaliustavoite edellyttää** merkittäviä **lisätoimia** erityisesti maankäyttösektorilla.
- **Toimien mittakaavaa ja riittävyyttä** on arvioitava kriittisesti.

Luke

Kustannusvaikuttavien toimien toimeenpanoa on tehostettava

- Ilmastokertomuksen **kustannustehokkuustarkastelu** on **tervetullut.** Monet maankäyttösektorin toimet on arvioitu kustannusvaikuttaviksi, mutta niiden toimeenpano on edennyt hitaasti.
- Turvemaiden **päästövähennystoimien seurannan kehittäminen** on **tärkeää**. Erityisesti vettämisen pinta-alojen ja onnistumisen todentamiseen tarvitaan luotettava seurantajärjestelmä.
- Hakkuutason vaikutus hiilinieluun tunnistetaan, mutta **luonnollisten** ja **teknologisten nielujen vaihtoehtoja, kustannuksia** ja **vaikutuksia** tulisi tarkastella nykyistä selkeämmin rinnakkain.

© Luke

Päätulokset

© Luke

© Luke

- **Maatalouden** taakanjakosektorin päästöjen vähentäminen on hidasta, mutta turvemaiden päästövähennyksissä on hyödyntämätöntä potentiaalia. Kannustimet ovat vielä riittämättömiä ja todentamisjärjestelmä puuttuu.
- Suomen nettopäästöt eivät ole vähentyneet tavoitellusti, koska **maankäyttösektori** on kääntynyt isoksi päästölähteeksi. Ilmaston lämpeneminen ja muutokset metsien käytössä ja kasvussa ovat heikentäneet metsien hiilinielua merkittävästi.
- **Hiilineutraaliustavoite edellyttää** nykyisten toimien tehokasta toimeenpanoa, riittävää rahoitusta sekä lisätoimien tarpeen arviointia erityisesti maankäyttösektorilla.

Luke

© Luke

Kiitos!

luke.fi

© Luonnonvarakeskus
© Natural Resources Institute Finland
© Naturresursinstitutet